

Beschrijving van de module

Ouderschapsmediation

Doel en doelgroep

De module Ouderschapsmediation richt zich op gescheiden ouders van jeugdigen tussen 0-18 jaar waarbij door conflictsituaties de omgang van de jeugdigen met één van beide ouders dreigt te stagneren of al gestagneerd is.

Het doel van de module Ouderschapsmediation:

- Ouders zijn weer in staat om op een dusdanige manier met elkaar te communiceren, zodat ze beiden invulling kunnen geven aan hun ouderschap en kunnen samenwerken.
- Ouders accepteren de ouderrollen (geen partners meer maar wel ouders) en nemen deze weer op zich. Het kind voelt zich hierdoor niet belemmerd om met beide ouders contact te onderhouden en blijft zo uit het loyaliteitsconflict.
- Het kind geeft zijn niet verzorgende ouder een plek in zijn leven.
- Ouders kunnen en willen (weer) zelfstandig problemen oplossen met betrekking tot de omgangsregeling en vraagstukken rondom het kind.

Voor de module Ouderschapsmediation gelden naast de algemene indicatiecriteria en contra-indicaties de volgende indicatiecriteria en contra-indicaties.

Indicatiecriteria

- Er is sprake van strijd tussen ouders waardoor de omgang van de jeugdige(n) met één van beide dreigt te stagneren.
- Bij beide ouders is er de wens /bereidheid om de omgang te effectueren.

Contra-indicaties

- Als er sprake is van agressie naar de medewerkers van Ouderschapsmediation.
- Alcohol/drugsgebruik tijdens de gesprekken kan een reden zijn om de bemiddeling te stoppen.
- Onvermogen van ouders om tot gedragsverandering te komen, bijvoorbeeld op grond van psychiatrische beperkingen, persoonlijkheidsproblemen, cognitieve beperkingen of verslavingsproblematiek.

Jeugdhulp Friesland biedt specialistische jeugdzorg op het gebied van opgroei- en opvoedingsproblemen, in de leeftijdscategorie 0 t/m 18 (met een uitloop tot 23) jaar. Jeugdigen uit alle culturen en hun ouders/opvoeders kunnen een beroep doen op Jeugdhulp Friesland, veelal als de normale ontwikkeling van de jeugdige wordt belemmerd. Mogelijk is sprake van psychosociale problemen, psychiatrische problemen, gezinsgerelateerde problemen, psychische problemen, verslavingsproblemen, gedragsproblemen of een combinatie daarvan.

Jeugdigen met een psychiatrische, zintuiglijke, lichamelijke en/of verstandelijke beperking die redelijk sociaal redzaam zijn, worden ook behandeld en/of opgevangen, als dit past binnen de behandelprogramma's en mogelijkheden van Jeugdhulp Friesland. We nemen ook jeugdigen op met een civielrechtelijke maatregel. In specifieke situaties worden jeugdigen met een strafrechtelijke maatregel behandeld (gedragsbeïnvloedende maatregel).

De missie en visie, de doelgroepen en de problematiek, de uitgangspunten van de zorg en behandeling en de manier waarop deze is georganiseerd zijn beschreven in het meerjarenbeleidsplan 2017-2021 'Weet dat we er voor je zijn' en in de uitgangspunten van Jeugdhulp Friesland 'Zó zijn we er voor je'.

Opbouw en duur van de module

Een traject Ouderschapsmediation duurt gemiddeld zeven maanden. In deze zeven maanden vinden er maximaal 10 gesprekken met beide ouders plaats, eenmaal per twee weken. Het traject bestaat uit drie fases. De startfase is vooral gericht op kennismaking en het in kaart brengen van de blokkades en het maken van afspraken met ouders. Er worden doelen opgesteld met ouders waaraan gedurende het traject gewerkt wordt. In de volgende fase wordt met ouders gewerkt aan de opgestelde doelen. Als laatste wordt met ouders gekeken wat ervoor nodig is om samen als ouders verder te kunnen en terugval te voorkomen.

Er is ook een lichtere variant waarin 5 gesprekken met ouders mogelijk is. Dit zou ingezet kunnen worden wanneer een gebiedsteam vastloopt en een compleet traject ouderschapsmediation niet noodzakelijk is. Wanneer ouders nog een kort na-traject nodig hebben om de behaalde resultaten vast te houden of wanneer BOCS wordt ingezet waarbij niet wordt toegewerkt naar zelfstandige omgang.

Methodische uitgangspunten

Binnen Ouderschapsmediation wordt gewerkt volgens de principes waarvan bekend is dat die werken binnen scheidingssituaties (richtlijn scheiding NJi). Zoals wanneer er sprake is van conflicten de begeleiding zich dient te richten op de ouders en het kind, ouders betrokken moeten worden tijdens het proces van het kind, het van belang is dat ouders psycho-educatie krijgen over de gevolgen van de scheiding voor het kind.

Bewaking van Kwaliteit en Veiligheid

De kwaliteit van de module wordt onder andere bewaakt aan de hand van de resultaten uit de prestatie-indicatoren: doelrealisatie, cliënttevredenheid, reden beëindiging hulp en afname ernst problematiek. Jeugdhulp Friesland stelt de cliënt centraal en werkt continu aan het verbeteren van de hulpverlening. Hiermee voldoet zij aan de kwaliteitsnormen HKZ.

In het algemeen kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland is beschreven op welke manier de integrale hulpverlening voor de cliënt is georganiseerd. De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen zijn daarin zodanig beschreven dat de autonomie en regie van de jeugdige en zijn/haar systeem zoveel mogelijk wordt gestimuleerd en de kwaliteiten en doelmatigheid van de hulpverlening inzichtelijk en toetsbaar zijn. Indien meerdere professionals als behandelaren/hulpverleners betrokken zijn, voert de regiebehandelaar de regie over het hulpverleningsproces en is eerste aanspreekpunt.

Intervisie is een vanzelfsprekend onderdeel om de professionele verantwoordelijkheid, autonomie en vakbekwaamheid van hulpverleners op peil te houden zoals vastgelegd in het kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland.

Om de kwaliteit van de module hoog te houden wordt jaarlijks scholing gevolgd door de ouderschapsmediators op de genoemde methodische uitgangspunten. Ook wordt van incidenten in de zorg een melding gemaakt en deze op team- en instellingsniveau geëvalueerd. De inhoud en adviezen vanuit de richtlijnen van het NJi over scheiden wordt waar mogelijk toegepast binnen de module.

De ouderschapsmediator is minimaal HBO geschoold. Bij de start van de werkzaamheden volgen de ouderschapsmediators een tweedaagse interne training. Er is regelmatig ruimte voor deskundigheidsbevordering. Thema's die hierbij aan de orde komen zijn, meerzijdige partijdigheid, uit het conflict blijven tussen ouders, niet ingezogen raken, professionele houding, agenda opstellen voor de gesprekken, zakelijke houding in plaats van hulpverlener zijn etc.

Onderzoek en Effectiviteit

Er is geen Nederlands of buitenlands onderzoek naar de effectiviteit van de module.

Betrokken disciplines

Bij de module zijn de volgende disciplines betrokken:

- ouderschapsmediators;
- omgangscoaches;
- gedragswetenschapper.

Gerelateerde documenten

Aan deze module is gerelateerd het Handboek Ouderschapsmediation.